מחשבת קצרה על הדף

הרב יחזקאל הרטמן

SHORT MACHSHAVA ON THE DAF

עבודה זרה סט

עניין: יצרא דעבירה אינו יצרא דיין נסך

קידושין מ.

הימנו עושין לו גם [א] גבורי כח עושי דברו לשמוע בקול דברו כגון רבי צדוק ודביריו ר' צדוק תבעתיה ההיא מטרוניתא אמר לה חלש לי ליבאי ולא מצינא איכא מידי למיכל אמרה ליה איכא דבר טמא אמר לה מאי נפקא מינה דעביד הא אכול הא שגרת תנורא קא מנחא ליה סליק ויתיב בגויה אמרה ליה מאי האי אמר לה דעביד הא נפיל בהא אמרה ליה אי ידעי כולי האי לא

אמרי צבי

שם **בגמ'** למר דבה זוטה טובדה גילויס ושרגא מסופין מלגה חמרא שרי. מי דחקיף לכו יגרע דעבירה. יגרע ד"י לא חקיף לכו. וע"ש כרי למריק בחס' קידושין דף מ' ע"ה ר' צדוק תבעתי' ההיא מטרוניתא. ח"ל חלש לי ליבאי ולא מצינא. ליכא מידי למיכל. לחברה לי' ליכא דבר טמא. אמר לה מאי נפקא מינה. דעביד הא אכיל הא כו'. הכי דהטיבל לרמיית משוי למיסל דבר טמא. וח"כ ס"ל דיה"ג משיד על י"י דמ"ם. ולפ"ז מאמר דסחם יין הוי וח"כ לא הי מלא חיסור מדרבנן. ומכ"ם דיהא משיד. דהא חזיק דעביד הא משיד לף על דבר טמא. דהוי חיסור דאוריתא. ומכ"ם דיהא משוד חיסור דרבנן:

ונראה דשאני התם. משום דהא קאמר התם מלים ליבא ולא יכולני. ושייך כיון דחליסות לבו מונע לומו מעבירה. ומי לאר יתפף לעבור לחיב עבירה. וז הוא משוד לעבור גם על עבירות מאזהר המונעות לומו מן העבירה לאר יתאוה לה לעשות. ולפ"ז אזה זה העבירה לף הי' עושה העבירה החמרת. חמנם הרוח עשות שמלפמתו לחומו העבירה. חיט ממיל חומו מלעשוב לחתר. לף כי מוכרח הוא לעבור עוד עבירות לחזות ע"י. אבל הכא בזוה ע"ג. כיון דהתיר היין. ועמין ניסוך. לף כי לף מפסוך הת היין. הא יכולים לעשות לחתר העבירה לאר המה חעודים. וחשוד לדבר לחד לף כי משוד לדבר לחר. לכן ייעם שרי:

שוב מלחתי כעין זה בספר בית הלוי חלק שני סימן ל' מחיבר ס"ב הנתון הלריך ט' וכו' לחדע"ל כ' יוסף דוכער הלוי עוק"ל. לבי"ד דק"ק ברייסק דליטא. שהביא שם ר"ל לכברא ז. מסוף מדרים בהלי טלף דלמר להבטל לף חיכל מיני פשיטא ס'. ופירשו שם התוס' דפריך פשיטא. דסחם טלף משוד על שפיכת דמים. וכחב הגתון הנ"ל ודבר זמוה הוא דהשוד על הניאוף. ודלי דליט משוד על ס"ד. דק הבלר דכוותם התוס' הוא דטלף משוד על ס"ד הטוען להמילוף שלו. וכטן לכתוב לף בשלה שכיחא לי' ולף משיד על ס"ד גרידא כו' עי"ש:

נדרים צא:

ההוא נואף דעל לגבי דהדיא אנתתא אתא גברא סליק נואף איתיב [בבלאי[ב]] בבא הוה מחתן תחלי תמן וטעמינון חויא בעא מרי דביתא למיכל מן הנהו תחלי בלא דעתא דאינתתא אמר ליה ההוא נואף לא תיכול מנהון חויא אמר רבא (ג) אינתתיה שריא אם איתיה דעבד איסורא ניחא ליה דליכול ולימות דכתיב [ד] כי (ה) נאפו ודם בידיהן פשיטא מהו דתימא איסורא עבד והאי דאמר ליה דניחא ליה דלא לימות בעל דתהוי אינתתי' עלוי' מים גנובים ימתקו ולחם סתרים ינעם קא משמע לן:

בית הלוי חי"ב סי' א

דאורייתא. ועי' בסוף נדרים [דף צ"א ע"ב] בהאי נואף דאמר להבעל לא תיכול מנהון דטעמינהו חויא ואמר רבא איתתא שרי אם איתי' דעביד איסורא ניחא ליה דליכול ולימות דכתיב כי נאפו ודם בידיהם ופריך פשיטא מהו דתימא איסורא עביד והאי דאמר ליה דניחא ליה דלא לימות בעל דתהוי אינתתי' עלוי' מים גנובים ימתקו כו' קמ"ל. ופירשו התוס' שם דפריך פשיטא דסתם נואף חשוד על שפיכת דמים. ולכאורה דבר זה לא שמענו מעולם שהחשוד על ניאוף יהי' חשוד על ש"ד ובודאי דאינו חשוד. רק הברור דכוונת התוס' הוא דנואף חשוד על ש"ד הנוגע להניאוף שלו וכגון להרוג בעלה כדי שתהא שכיחא לי' ולא דחשוד על ש"ד גרידא וזהו דמשני הגמרא דס"ד דניחא לי' דלא לימות כי היכי דלהוי מים גנובים וא"כ אין הש"ד נצרך לניאוף שלו ועל ש"ד גרידא לא חשוד, וא"כ שוב אין קושיא על הרמב"ם מהתוספתא

סנהדרין סג:

ששכרתו אמו סלמנדרא אמר רב יהודה אמר רב יודעין היו ישראל בעבודת כוכבים שאין בה ממש ולא עבדו עבודת כוכבים אלא להתיר להם עריות בפרהסיא מתיב רב משרשיא [ו] כזכור בניהם מזבחותם וגו' וא"ר אלעזר באדם

חתם סופר

אמר רבא זונה נכרית וכו'. כרי"ף לף מייתי זה, ני"ל דסבירא לי' דוקא בימיהם שכיח טובדי מ"ז ומנסכים לע"ז על כן תמרא שרא, דלא תקיף לכו יגרע דיי"ע, אבל בזמן הזה דליכא ביי"ע אלא משום בנותיהן וכיון דתקיף ליה יגרע דבנותיהן כ"ש יין משום בנותיהן, ח"ש יין אסור, וממילא לא היה לריך לאתוויה לידך דזונה ישראלית דפשוט דאסור, דרבא נמי לא אמרו אלא משום דכתיב יין על זונה נכרית כולהו לאסור דבל זונה ישראלית, אבל כרי"ף לא לריך להסמיענו.

שולחן ערוך יו"ד סי' קיט

ד [יא] **החשוד לדבר אחד אינו חשוד** [בב] **לדברים**

(ו) **אחרים** ע"ר [יב] **אבל כל מה שצריך לאותו דבר**

(ו) חשוד גם עליו יא בגון מי שהיה חשוד למכור

SPONSORED LZ"N
AHARON BEN YAAKOV SHALOM • LEAH BAS YITZHAK